

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

POVEȚE PENTRU MONAHI

SFÂNTUL TIHON DIN ZADONSK

POVEȚE PENTRU MONAHI

Traducere din limba rusă de Denis Chiriac

EDITURA EGUMENITA
2018

venind la noi, să nu aibă loc. *Stați împotriva diavolului, și el va fugi de la voi* (Iacov 4, 7).

De nimeni diavolul nu se apropie mai ușor ca de omul care petrece în lene și în trândăvie. Acolo casa a fost măturată și înfrumusețată pentru el. Gândește-te la acestea și păzește-ți sufletul, rugându-te pentru mine, păcătosul.

Mântuiește-te în Hristos!

CAPITOLUL I: Părăsind lumea deșartă de dragul lui Hristos și punând început pocăinței	5
CAPITOLUL II: Unde ar fi mai bine să trăiască monahul, pentru a se mântui	15
CAPITOLUL III: Povață pentru cel abia intrat în mănăstire.....	19
CAPITOLUL IV: Îndemn la răbdare și la rugăciune ..	25
CAPITOLUL V: Ce trebuie să facă monahul în chilie și în pustie. Avantajele însingurării.....	29
CAPITOLUL VI: Reguli ale viețuirii monahale creștine	35
CAPITOLUL VII: Povață monahală	49
CAPITOLUL VIII: Povață pentru un monah înșelat	61
CAPITOLUL IX: Îndemn către monahul care voia să se mute în mănăstirile moscovite.....	65
CAPITOLUL X: Îndemn la răbdare și statornicie....	73
CAPITOLUL XI: Mângâiere pentru monahul care suferă clewetire	79
CAPITOLUL XII: Mângâiere pentru monahul care suferă din pricina necinstei.....	83
CAPITOLUL XIII: Sfat duhovnicesc pentru un oarecare frate.....	87
CAPITOLUL XIV: Monahul suferind să alerge la Dumnezeu în necazurile sale	91
CAPITOLUL XV: Lupta împotriva akediei.....	95

Traducerea din limba rusă după originalul:

Наставления, писанные для онашествующихъ,
из остальных сочинений Преосвященнаго
Тихона, бывшаго Епископа Воронежскаго, Въ
Типографии Киево-Печерскія Лавры, Киев, 1854

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Tihon din Zadonsk, sfânt

Povețe pentru monahi / Sfântul Tihon din Zadonsk ;
trad. din lb. rusă de Denis Chiriac. - Galați : Egumenița,
2018

ISBN 978-606-550-333-5

I. Chiriac, Denis (trad.)

2

CAPITOLUL I:

PĂRĂSIND LUMEA DEȘARTĂ DE DRAGUL LUI HRISTOS ȘI PUNÂND ÎNCEPUT POCĂINȚEI

Atunci când păcătosul, atins fiind de harul lui Dumnezeu, începe să se pocăiască, ajunge să fie încercat prin diferite ispite, căci [și Scriptura ne avertizează]: *Fiule! Când vrei să te apropii să slujești Domnului Dumnezeu, gătește-ți sufletul tău spre ispită* (Ecclesiasticul 2, 1). Din momentul în care omul se apropie de Hristos, Satana încearcă să-l ademenească și să-l îndepărteze de El. Dacă omul începe să se și nevoiască pentru Hristos, vrăjmașul se răzbună pe el, întinzându-i numeroase curse, precum:

1) Îi seamănă în inimă deznădejdea față de milostivirea lui Dumnezeu și față de dreptatea

Lui. Cel ispitit trebuie să lupte multă vreme și să se întărească în nădejdea milei lui Dumnezeu, aducându-și aminte că Iisus Hristos *a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoși* (I Timotei 1, 15).

2) Îl ispitește pe om prin diverse gânduri rele și potrivnice legii lui Dumnezeu. Omul păcătos trebuie să lupte împotriva acelor gânduri și să nu le primească. În aceasta și constă întreaga nevoiță creștină.

3) Pe deasupra, vrăjmașul îl va război prin gânduri rele, de hulă, de îndoială și de necredință. Nevoitorul trebuie să reziste și în fața acestora, tăind gândurile respective cu sabia Cuvântului lui Dumnezeu și a rugăciunii.

4) Deși toți sunt ispitiți mereu prin gânduri de desfrânare, această încercare este mai grea în rândul celor care trăiesc în castitate. De aceea, nevoitorul trebuie să stea ferm, iar

în momentul când îi apar asemenea gânduri, să le alunge imediat, chemându-L în ajutor pe Iisus Hristos Cel atotputernic. Chiar dacă gândul cel rău se va îndepărta, totuși vrăjmașul se va întoarce iarăși precum câinele la vărsătura lui. Din această pricină, trebuie să-l așteptăm mereu, stând de strajă ca niște ostași. De aceea, ne este folositor să fim mereu angrenați în munci fizice, să ne rugăm mai des, dar să mâncăm, să bem și să dormim puțin. Nimic nu stinge această patimă așa ca lacrimile smerite, izvorâte dintr-o inimă înfrântă. Ia aminte la acestea!

5) Vrăjmașul îl va ademeni cu dragostea de lume și prin ispite lumești, încercând să-l îndepărteze de la calea cea strâmtă, zicându-i: „Mai plăcut îți va fi să trăiești în lume în cinste, slavă, bogăție și veselii; să te întâlnești cu oamenii; să te plimbi în trăsurii; să mergi în

Respeții; să primești oaspeți” și cu alte asemenea gânduri. Aceste „sfaturi” par dulci doar la arătare, căci sunt plăcute trupului, dar sunt amare și păgubitoare pe dinăuntru, pentru suflet. Nevoitorul trebuie să se păzească de ele, ferindu-se de lume ca de Sodoma și de Gomora, ca să nu se ardă. Ascetul să asculte cuvântul lui Hristos: *Nimeni care pune mâna pe plug și se uită îndărăt nu este potrivit pentru Împărăția lui Dumnezeu* (Luca 9, 62), și să răspundă astfel acestui gând: „Fie ca plăcerile pe care mi le propui să-i desfăteze pe cei care le caută, iar pentru mine este incomparabil mai plăcut Hristos și povara Sa sfântă. Domnul mă va mângâia și mă va veseli mai mult decât lumea întreagă. Aici vreau să petrec cu El, dar și în viața cealaltă voi fi cu El”.

6) Dacă vrăjmașul nu va reuși prin sfaturile sale să-l întoarcă pe om de pe calea cea

bună, va recurge la un alt mijloc, războindu-l cu plictiseală, akedie, întristrare și altele asemenea. Trebuie să le înfruntăm pe toate acestea și să ne întărim duhovnicește.

7) Dacă omul va persista cu statornicie în calea sa, vrăjmașul va începe să-l tulbure prin oameni răi. Iar atunci, orice ar face și oriunde s-ar duce, nevoitorul va fi atacat prin diverse necazuri. Toate acestea nu sunt decât lucrări și viclenii ale vrăjmașului uneltitor de rău, căci scris este că *toți care voiesc să trăiască cucernic în Iisus vor fi prizoniți* (II Timotei 3, 12).

[În timpul unor asemenea atacuri,] toți se leapădă și îl urăsc pe nevoitor, întâmplându-se ca înșiși foștii săi prieteni să-i devină dușmani. Totuși, pentru noi, [cei duhovnicești] este o binecuvântare și o mângâiere faptul că lumea ne urăște, întrucât Dumnezeu ne iubește: *Căci pe cine îl iubește Domnul îl ceartă,*

și biciuiește pe tot fiul pe care îl primește (Evrei 12, 6). Când creștinul este urât de lume, este iubit de Dumnezeu, ne spune Sfântul Mucenic Ignatie [Teoforul], prăznuit pe 20 decembrie. De aceea, să răbdăm și să înfruntăm cu răbdare orice întâmplări rele și orice neazuri!

8) Tot din pricina acestui război se întâmplă ca mulți să înceapă, dar puțini să sfârșească a trăi cucernic. Întrucât nu vor să rabde ispițele, începând să meargă pe calea neazurilor, abandonează nevoița. Dar Hristos îi spune celui care a început să trăiască cucernic: *Fii credincios până la moarte și îți voi da cununa vieții* (Apocalipsa 2, 10).

9) Din cele scrise mai sus, vedem cât de mare nevoie are creștinul de nădejde, de suspine și de rugăciune neîncetată, ca să nu se abată de la calea cea adevărată și să fie credincios până la sfârșit.

10) În acest sens, un mare folos are fratele începător din amintirea permanentă a morții, a gândului că moartea poate fi neașteptată, răpindu-i pe oameni în diverse moduri. Amintirea Înfricoșătoarei Judecăți a lui Hristos, a chinului veșnic și a Împărăției cerurilor, precum și smerita cugetare nu vor îngădui ca nevoitorul să se abată de la calea sa.

Aducându-și aminte aceasta adesea, să gândească astfel: „Bucuria și neazul din această viață sunt trecătoare, iar cele ce vor urma după moarte vor fi veșnice. Toate cele lumești vor rămâne aici – chiar și trupul va fi înmormântat în pământ – numai sufletul va pleca în veșnicie [după moarte], iar împreună cu sufletul și virtutea sau păcatul său. Vai de sufletul care va pleca în lumea de dincolo cu păcate! Căci cu ce va pleca, cu aceea se va și înfățișa înaintea judecății lui Hristos”.